

Plandel

**Vandforsyningsplan for Mariagerfjord Kommune
2016 - 2026**

Mariagerfjord
Kommune

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	
1.1 Samarbejde med vandværkerne	3
1.2 Vandforsyningsplanens opdeling	3
1.3 Fokusområder	4
2. Vandforsyningen i Mariagerfjord Kommune	5
3. Vandkvalitet	7
3.1 Kvaliteten af drikkevandet	8
3.2 Udvidet vandrensning	8
3.3 Tilsyn med drikkevandskvaliteten	8
3.4 Forholdsregler ved utilfredsstillende vandkvalitet	9
3.5 Teknisk tilsyn	9
3.6 De almene vandværkers tekniske tilstand	9
3.7 Rentvandstanke	9
3.8 Kvalitetssikring på almene vandforsyninger	9
3.9 Information af forbrugerne	10
4. Forsyningsområder	11
4.1 Forsyningsområder	12
4.2 Forskud	13
4.3 Områder med selvforsyning	14
4.4 Tillæg til vandforsyningsplanen	14
4.5 Etablering af erstatningsboring	14
4.6 Delforsyning	14
4.7 Sløjfning af brønd eller boring ved tilslutning	14
4.8 Forsyningsområder og indvindingstilladelse	15
5. Forsyningssikkerhed og kapacitet	16
5.1 Forsyningssikkerhed	17
5.2 Vandværkernes forsyningskapacitet	18
5.3 Sikring af boring og kildeplads	18
5.4 Vandværket	18
5.5 Ledningsnettet	19
5.6 Prognose for det fremtidige vandbehov	19
5.7 Indvindingstilladelser	20
6. Regulativer og takstblade	21
6.1 Regulativ	21
6.2 Takstblad	22
6.3 Udbygning af vandforsyningen	22

1 Indledning

Vandforsyningsplanen for Mariagerfjord Kommune har som formål at opstille de planlægningsmæssige rammer for vandforsyningsområdet således, at der kan sikres en god drikkevandskvalitet samt en stabil og robust vandforsyning til borgerne og erhvervslivet i Mariagerfjord Kommune.

Udover at opfylde de lovgivningsmæssige krav i Vandforsyningsloven og ”Bekendtgørelsen om Vandforsyningsplanlægning” skal vandforsyningsplanen benyttes som administrationsgrundlag i Mariagerfjord Kommunes sagsbehandling på vandforsyningsområdet og det er et ønske, at vandforsyningsplanen skal benyttes som grundlag for vandforsyningernes planlægning.

Vandforsyningsplanen er for planperioden 2016 - 2026 og er en samlet plan for Mariagerfjord Kommune. Vandforsyningsplanen afløser de gamle vandforsyningsplaner fra de tidligere kommuner: Arden, Hobro, Mariager, Hadsund, Ålestrup og Nørager. Det vil sige, at de gamle vandforsyningsplaner ophæves for de dele, der ligger i Mariagerfjord Kommune.

1.1 Samarbejde med vandværkerne

De almene vandværker har været inddraget i udarbejdelse af vandforsyningsplanen. Koordinationsforum har løbende været med i arbejdet og i

maj 2015 var alle almene vandværker inviteret til at deltage i en vandværkskonference med fokus på forsyningssikkerhed og forsyningsområder. En del af vandværkskonferencen foregik som dialog, hvor vandværkerne mødtes i grupper med nabo-vandværkerne og udvekslede ønsker til fremtidsplaner. Vandværkernes forsyningsområder blev drøftet og de nye forsyningsområder til denne vandforsyningsplan blev optegnet på mødet. Vandværker har løbende haft mulighed for at følge med i tilblivelse af kortdelen til vandforsyningsplanen via et link til kommunens hjemmeside.

1.2 Vandforsyningsplanens opdeling

Vandforsyningsplanen består af 4 dele:

Del 1: **Plandelen**, der indeholder målsætninger og retningslinjer for vandforsyningsområdet.

Del 2: **Status- forudsætningsdelen**. Først i status- og forudsætningsdelen er der en beskrivelse af lovgivningen og rammerne for vandforsyningsplanen. Herefter er der en beskrivelse af vandforsyningsstrukturen i Mariagerfjord Kommune. For de almene vandværker er der en overordnet beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold. De almene vandværkers forsyningsevne er beregnet og sammenholdt med det nuværende

forsyningsbehov og det fremtidige forsyningsbehov. De almene vandværkers indvindingsreserve er vurderet.

Del 3: **Vandværksbeskrivelsen**, der for hvert vandværk indeholder et afsnit med tekniske oplysninger, samt en beskrivelse af, hvilke tiltag vandværket skal iværksætte for at sikre den fremtidige vandforsyning. Sidst i vandværksbeskrivelsen er der en gennemgang af ikkealmene vandforsyningsanlæg med 3-9 forbruger (3-9 anlæg).

Del 4: **Kortdelen**, der viser de almene vandværkers nuværende og fremtidige forsyningsområder, beliggenheden af de almene vandværker og 3-9 anlæg. Herudover er der en tematisering af flere af vurderingerne af de almene vandværker, der er vist som tabeller i afsnit 4 i status- og forudsætningsdelen.

Denne rapport er Del 1: **Plandelen**.

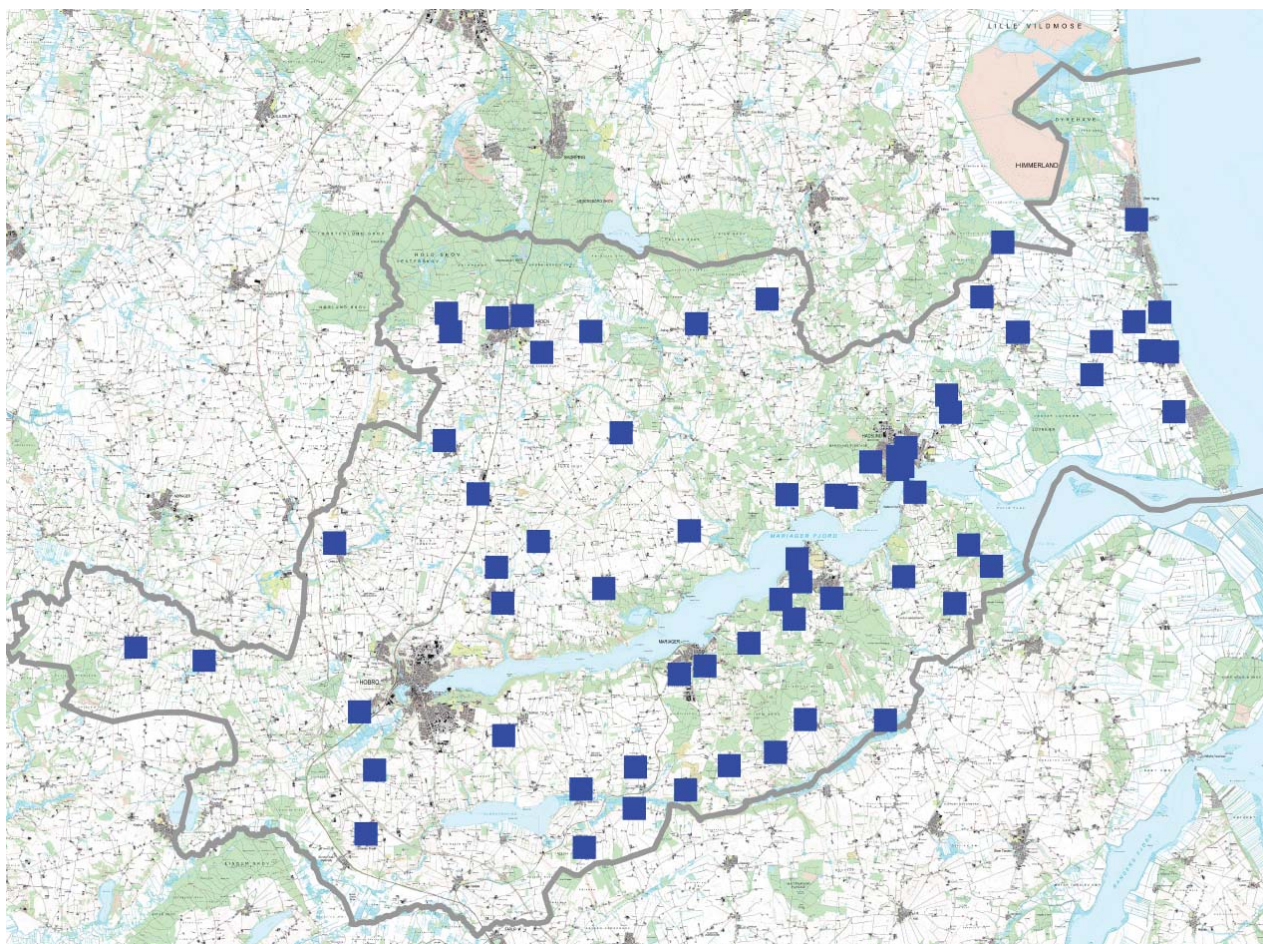
1.3 Fokusområder

Vandforsyningsplanens plandel er bygget op om følgende fokusområder:

Vandkvalitet
Forsyningsområder
Forsyningssikkerhed og kapacitet
Regulativ og takstblade

Hvert fokusområde har en eller flere målsætninger, som Mariagerfjord Kommune ønsker realiseret inden for denne eller kommende planperioder. Til at støtte op om realiseringen af målsætningerne er der til hvert fokusområde opstillet en række retningslinjer.

Retningslinjerne i vandforsyningsplanen udgør administrationsgrundlaget for Mariagerfjord Kommune for planlægning og sagsbehandling på vandforsyningsområdet.

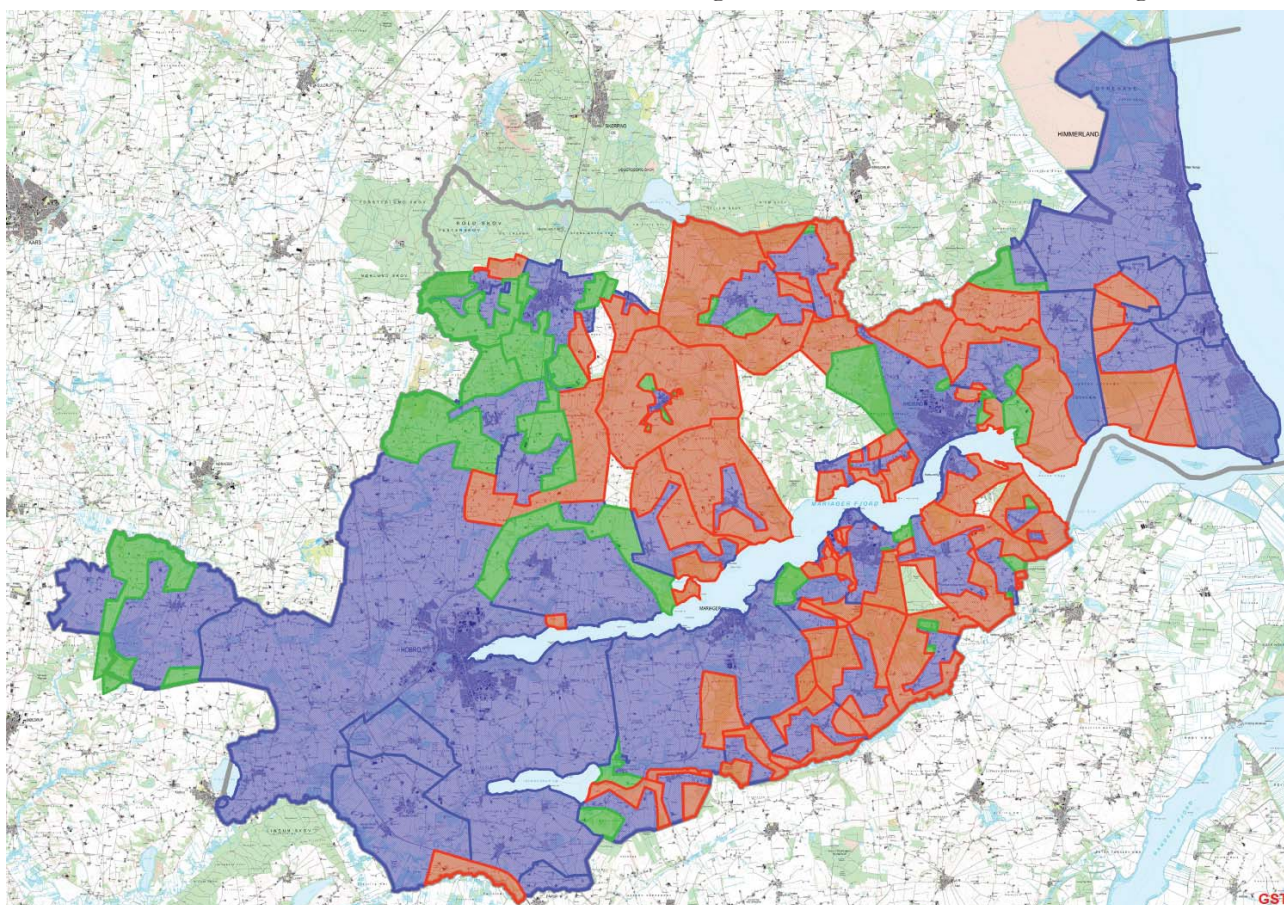
Figur 2.1 Oversigtskort med placering af de almene vandværker i Mariagerfjord Kommune.

■ Alment Vandværk

2 Vandforsyningen i Mariagerfjord Kommune

Drikkevandet i Mariagerfjord Kommune leveres af 55 almene vandværker, 6 distributionsvandværker og 45 anlæg der forsyner 3-9 husstande (3-9 anlæg). Derudover er der ca. 1.350 ejendomme, som har egen brønd eller boring (mindre enkeltanlæg) og 175 større enkeltanlæg (markvanding, industri, dambrug m.v.). Placeringen af de almene vandværker er vist i figur 2.1.

De almene værker ligger spredt i Mariagerfjord Kommune og forsyner hver deres forsyningsområde. Dele af Mariagerfjord Kommune er ikke omfattet af et forsyningsområde. Ejendomme der ligger i de områder, der ikke er omfattet af forsyningsområder eller områder, der hører til vandværkernes fremtidige interesseområder kan ikke forvente, at der blive mulighed for tilslutning til et alment vandværk indenfor planperioden. Forsyningsområderne ses i nedenstående figur 2.2.

Figur 2.2 Oversigtskort med de almene vandværkers forsyningsområder

- Nuværende forsyningsområder
- Fremtidige forsyningsområder
- Planlagte fremtidige forsyningsområder
- Fremtidige interesseområder

Fakta - Typer af vandforsyningsanlæg

Almene vandværker

Vandforsyninger som forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 husstande

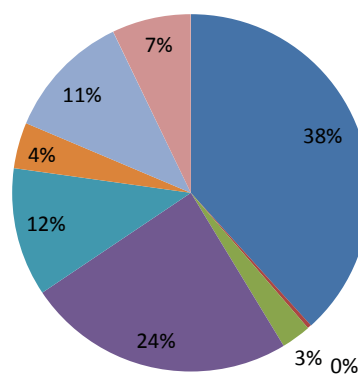
Distributionsvandværk

Selvstændig alment vandværk som ikke selv har en boring, men køber vand af et andet alment vandværk.

Ikkealmene vandforsyninger

Ikkealmene vandforsyninger er anlæg, der forsyner fra 1-9 ejendomme.

- **3-9 anlæg**
Ikkealmene vandforsyninger, der forsyner 3-9 husstande
- **Mindre enkeltanlæg**
Ikkealmene vandforsyning, der forsyner 1-2 husstande
- **Større enkeltanlæg**
Vandforsyning til erhvervsmæssige formål, f.eks. markvanding, levnedsmiddelindustri, gartnerivanding og grusvask.

Almene vandværker	3.007.349 m ³ /år
3-9 anlæg	28.200 m ³ /år
Mindre enkeltanlæg	210.000 m ³ /år
Levnedsmiddelindustri	1.906.570 m ³ /år
Markvanding	913.094 m ³ /år
Grusvask	325.849 m ³ /år
Husdyrbrug	901.656 m ³ /år
Andre større enkeltanlæg	562.427 m ³ /år

Figur 2.3 Den nuværende indvinding fordelt på anlægstyper

Det samlede vandindvinding i Mariagerfjord Kommune var i 2013 på ca. 7,9 mio. m³/år. Indvindingens fordeling på de forskellige anlægstyper er vist i figur 2.3. De almene vandforsyninger indvandt ca. 3 mio. m³/år eller ca. 38 % af den samlede indvinding.

Vandforbruget på 3-9 anlæg og mindre enkeltanlæg måles ikke og er skønnet til 170 m³/husstand. Det giver en samlet indvinding på ca. 28.200 m³/år for 3-9 anlæggene og en indvinding på ca. 210.000 m³/år for de mindre enkeltanlæg eller ca. 3% af den samlede indvinding.

De større enkeltanlæg udgør tilsammen 59 % af den samlede indvinding. I figur 2.3 er de opdelt i levnedsmiddelindustrien, markvandingsanlæg, anlæg til grusvask, husdyrbrug og andre større enkeltanlæg. De større enkeltanlæg havde i 2013 en samlet indvinding på ca. 4.609.596 m³/år.

Fordelingen af de almene vandværkers kildepladser efter indvindingens størrelse for 2013 er vist i

tabel 1.1. Der er en decentral forsyningsstruktur i Mariagerfjord Kommune med 7 store kildepladser, der producerer mere en 100.000 m³/år, 5 mellemstore kildepladser, der producerer mellem 50.000 og 100.000 m³/år og 45 mindre kildepladser, der producerer under 50.000 m³/år.

Indvinding i 2013 (m ³ /år)	Antal kildepladser til almene vandværker
> 200.000	2
100.000 - 200.000	5
50.000 - 100.000	5
10.000 - 50.000	29
3.000 - 10.000	11
< 3.000	5

Tabel 1.1 Kildepladserne til de almen vandværker fordelt efter indvindingens størrelse.

Langs med kommunegrænsen forsynes enkelte ejendomme og spredt bebyggelse fra vandværker, der ligger i nabokommunerne. Enkelte vandværker i Mariagerfjord Kommune forsyner tilsvarende minder områder i nabokommuner.

3 Vandkvalitet

Målsætninger

- 3.1 At alle borgere i Mariagerfjord Kommune så vidt muligt har adgang til drikkevand baseret på uforurenet grundvand.
- 3.2 At drikkevandet fra de almene vandværker overholder gældende kvalitetskrav.
- 3.3 At der føres kontrol med drikkevandskvaliteten på alle ikkealmene vandforsyningsanlæg

Retningslinjer

- 3.1.1 Mariagerfjord Kommune arbejder for, at den del af grundvandet der anvendes til drikkevand ikke forurenes.
- 3.1.2 Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til udvidet vandrensning.
- 3.2.1 Vandværkerne skal til stadighed bestræbe sig på forebyggende tiltag på vandværket og på ledningsnettet for at højne vandkvaliteten, undgå miljøfremmede stoffer i vandet og sikre forbrugere mod mikrobielle forureninger.
- 3.2.2 Mariagerfjord Kommune anbefaler inspektion af rentvandstanke.
- 3.2.3 Vandforsyningsanlæg, herunder ledningsnet skal indrettes og dimensioneres og vedligeholdes så der ikke opstår kvalitetsproblemer
- 3.2.4 Mariagerfjord Kommune udfører teknisk tilsyn på alle almene vandforsyningsanlæg mindst hvert tredje år.
- 3.2.5 Mariagerfjord Kommune fastsætter analysesprogrammer for de almene vandværker.
- 3.2.6 De almene vandværker skal indføre kvalitetssikring.
- 3.2.7 De almene vandværker skal stille den nødvendige information om vandforsyningen og drikkevandets kvalitet til rådighed for forbrugerne.
- 3.3.1 Mariagerfjord Kommune fastsætter retningslinjer for drikkevandskvalitetskrav for ikkealmene vandforsyningsanlæg.

3.1 Kvaliteten af drikkevandet

Generelt har vandet fra de **almene vandværker** i Mariagerfjord Kommune en drikkevandskvalitet, hvor kvalitetskravene kan overholdes og der kun er behov for at behandle vandet for naturlige stoffer som jern, ammonium og mangan.

Tabel 4.7 i status og forudsætningsdelen viser en oversigt med vurdering af råvandet (fra borer) og drikkevandet (fra vandværker) på de almene vandværker. I tabel 4.8 i status og forudsætningsdelen ses, hvilke vandværker der har pesticider eller andre miljøfremmede stoffer i råvandet eller drikkevandet. Uorganiske sporstoffer og andre parameter, der er tæt på grænseværdien, er også medtaget i tabellen.

På nogle vandværker er der udfordringer i form af nitrat, flourid, chloroform og arsen i grundvandet. På andre vandværker er der fundet pesticider og andre miljøfremmede stoffer i grundvandet. Koncentrationerne er under grænseværdien, eller vandet blandes, så drikkevandet til forbrugere overholder drikkevandskvalitetskravene.

Mariagerfjord Kommune ønsker at drikkevandsforsyningen i kommunen så vidt muligt skal baseres på uforurennet grundvand. Det vil sige grundvand, der er fri for forurening forårsaget af menneskelig aktivitet.

Som beskrevet ovenfor er grundvandet, der indvindes til drikkevandsforsyning i dag, flere steder påvirket af menneskelig aktivitet. Mariagerfjord Kommune vil ved etablering af nye indvindingsboringer, i arbejdet med indsatsplanlægning og i kommunens planlægning og sagsbehandling have fokus på at forebygge forurening og arbejde for, at der også i fremtiden kan indvindes uforurennet drikkevand. Indsatsplanerne kan ses på kommunens hjemmeside.

Der er ikke et fuldstændigt overblik over drikkevandskvaliteten på de **ikkealmene vandværker**, da der kun analyseres for nogle få parametre og mange af drikkevandsanalyserne ikke er nye.

Drikkevandsanalyserne fra de ikkealmene vandværker viser at 59% af anlæggene har en nitrat-

koncentration der er ≤ 50 mg nitrat pr. liter. 8% af anlæggene har en nitratkoncentration, der er ≥ 100 mg nitrat pr. liter.

3.2 Udvidet vandrensning

Det er kommunens målsætning, at vandforsyningen skal baseres på uforurennet grundvand med kun en simpel vandbehandling. Der gives derfor som udgangspunkt ikke tilladelse til udvidet vandrensning. Helt undtagelsesvis kan der, for at opretholde vandforsyningen, meddeles tilladelse til at rense vandet for f.eks. pesticider. Udvidet rensning er en mulighed, der først anvendes, når alle andre muligheder for at finde en anvendelig ressource er udtømt, og forsyningen med rent vand til borgerne ikke kan opretholdes.

Er der tale om en naturlig geologisk betinget overskridelse af drikkevandskvalitetskravet, som f.eks. arsen, så vil Mariagerfjord kommune arbejde for, at der kan gives tilladelse til udvidet vandrensning.

3.3 Tilsyn med drikkevandskvaliteten

Mariagerfjord kommune fører tilsyn med vandkvaliteten på alle **almene vandforsyninger** og tilser, at vandet kontrolleres i henhold til lovgivningens krav, og at vandkvaliteten overholder gældende vandkvalitetskrav.

Mariagerfjord Kommune fastlægger og meddeler kontrolprogrammer til de almene vandværker, der viser, hvilke analyser, der skal udføres år for år på det enkelte vandforsyningsanlæg. Kontrolprogrammet er gældende, indtil der fastlægges et nyt kontrolprogram som følge af f.eks. ændringer i indvindingsmængde, vandkvalitet eller ny lovgivning på området.

Fakta - vandrensning

Simpel vandrensning er f.eks.:
Sandfilter, beluftning og iltning.

Udvidet vandrensning er f.eks.:
UV behandling, kulfilter, nitratfilter og arsenfjernelse med jernoxid.

Mariagerfjord Kommune fører kontrol med drikkevandskvaliteten på alle **ikkealmene vandforsyningsanlæg**. Hyppigheden og omfanget følger drikkevandsbekendtgørelsen. I de tilfælde, hvor analysehyppigheden ikke er fastsat i drikkevandsbekendtgørelsen, følges anbefalingerne i vejledning om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

Det er ejeren af vandforsyningsanlægget, der skal sørge for, at vandkvaliteten undersøges. Det gælder for vand, der leveres til brug i husholdninger, fødevarerproduktion eller andre formål, der kræver vand af drikkevandskvalitet.

For alle anlægstyper gælder, at vandprøverne skal udtages af og analyseres på et laboratorium, der er akkrediteret hertil. Udgifter i forbindelse med vandanalyser afholdes af anlægsejeren.

3.4 Forholdsregler ved utilfredsstillende vandkvalitet

Opfylder vandet i et vandforsyningssystem ikke de kvalitetskrav, der er fastsat i lovgivningen, så følger Mariagerfjord Kommune de forholdsregler mod utilfredsstillende vandkvalitet, der fremgår af lovgivningen på området.

For ikkealmene vandforsyningsanlæg har Mariagerfjord Kommune i henhold til Vandforsyningslovens § 62 stk. 4 udarbejdet særlige retningslinjer for, hvordan overskridelser af kvalitetskravene håndteres. Retningslinjerne fremgår af kommunens hjemmeside.

3.5 Teknisk tilsyn

I henhold til drikkevandsbekendtgørelsen skal kommunen regelmæssigt foretage teknisk tilsyn på almene vandforsyningsanlæg, vandforsyningsanlæg der forsyner offentlige eller private institutioner samt kommercielle formål. Herudover også vandforsyningsanlæg der forsyner fødevarer virksomheder, hvor der stilles krav om anvendelse af vand, der opfylder kvalitetskravene til drikkevand. Kommunen kan vælge at udføre teknisk tilsyn på andre vandforsyningsanlæg.

For de almene vandforsyninger har Mariagerfjord Kommune fastsat hyppigheden af tekniske tilsyn til mindst hvert 3. år. For de øvrige anlægstyper udføres der tilsyn efter behov.

Et teknisk tilsyn skal bl.a. omfatte anlæggets indretning og funktion og dets vedligeholdelses- og renholdelsestilstand.

Ved konstatering af fejl og mangler i forbindelse med et teknisk tilsyn vil der i hvert enkelt tilfælde ske en afvejning af, hvordan der skal følges op på fejl og mangler.

3.6 De almene vandværkers tekniske tilstand

For at vandværkerne til stadighed kan producere drikkevand, der overholder kvalitetskravene, skal vandværkernes bygninger og tekniske anlæg løbende vedligeholdes. Vand er et levnedsmiddel, og det stiller store krav til vandforsyningerne om at være omhyggelige med at vedligeholde og rengøre vandværkerne, så der ikke er risiko for, at drikkevandet bliver forurenet.

Ved tilsyn på de almene vandværker i 2013/2014 blev tilstanden af de tekniske anlæg, borer og boringsafslutninger vurderet. En oversigt over tilstanden ved tilsynene er vist i tabel 4.5 i Status og forudsætningsdelen.

3.7 Rentvandstanke

For at forebygge forurening af drikkevandet, der stammer fra rentvandstanke, anbefaler Mariagerfjord Kommune, at der laves inspektion af rent-

vandstanke på de almene vandværker. Der anbefales udvendig egenkontrol af alle synlige dele 2 gange om året (før og efter vinter). Der anbefales indvendig inspektion mindst hvert 5.-10. år.

3.8 Kvalitetssikring på almene vandforsyninger

Alle almene vandværker skulle have indført et kvalitetssikringssystem senest den 31. december 2014. Kvalitetssikringssystemet indføres for at mindske risikoen for forurening af drikkevandet og dermed sikre drikkevandskvaliteten. Kravene til kvalitetssikringen afhænger af, hvor meget vand vandværket leverer.

Kravene til vandforsyninger, der leverer mindre end $17.000\text{ m}^3/\text{år}$ er, at den driftsansvarlige skal gennemføre et kursus i almindelig vandforsyningsdrift og elementær vandværkshygiejne. For vandforsyninger der leverer fra $17.000\text{ m}^3/\text{år}$ er kravene mere omfattende.

Kravene til kvalitetssikring er beskrevet i Bekendtgørelse om kvalitetssikring på almene vandforsyningsanlæg og Naturstyrelsens vejledning om kvalitetssikring på almene vandværker.

Vandværkerne skal underrette kommunen om indførelse af kvalitetssikring og arten af denne senest 6 måneder efter indførelsen.

3.9 Information af forbrugerne

Ifølge Drikkevandsbekendtgørelsens § 28 skal almene vandforsyningsanlæg stille den nødvendige information om vandforsyningen og drikkevandets kvalitet til rådighed for forbrugerne. Vandforsyningerne skal mindst en gang om året informere forbrugerne. Informationen skal være tilgængelig på vandforsyningens hjemmeside eller mindst en gang om året offentliggøres i et trykt medie, som er til rådighed for alle forbrugere af vand fra det almene vandforsyningsanlæg.

4 Forsyningsområder

Definitioner

De **nuværende forsyningsområder** er de områder, som de almene vandværker forsyner i dag. Områderne udgøres af de områder, hvor der er nedgravet forsyningsledninger.

De **naturlige forsyningsområder** er de områder, som vandværkerne naturligt kan forsyne i forhold til sin beliggenhed og kapacitet.

De **fremtidige forsyningsområder** er de områder, som de almene vandværker forventer at forsyne i fremtiden.

Den fulde definition er vist i faktaboks på næste side

Målsætning

Mariagerfjord Kommune og de almene vandværker arbejder for, at alle ejendomme inden for forsyningsområderne på sigt kan tilbydes forsyning af drikkevand fra alment vandværk.

Retningslinjer

- 4.1 Indenfor de **nuværende forsyningsområder** har vandværkerne både **ret** og **pligt** til at forsyne ejendomme, som måtte ønske tilslutning. Tilslutning er efter takstblad.
- 4.2. Indenfor de **naturlige forsyningsområder** har de almene vandværker forsynings**ret** og **pligt**. Tilslutning skal være på rimelige vilkår.
- 4.3 Indenfor de **fremtidige forsyningsområder** har de almene vandværker forsynings**ret** men **ikke pligt**. Tilslutning skal være på rimelige vilkår.
- 4.4 Almene vandværker skal arbejde for udvidelse af forsyningsnettet i deres naturlige forsyningsområder og fremtidige forsyningsområder på rimelige vilkår for forbrugerne.
- 4.5 De almene vandværker må ikke udvide forsyningsnettet i strid med forsyningsgrænserne i vandforsyningsplanen.
- 4.6 Ved renovering af vandværket eller nedgravning af nye forsyningsledninger skal vandværket sikre, at der er tilstrækkelig kapacitet til den fremtidige udvidelse.
- 4.7 Ved tilslutning af en ejendom til alment vandværk skal hele ejendommens forbrug af vand aftages fra vandværket, herunder også vandforbrug til drift på landbrugsejendomme (markvanding undtaget).
- 4.8 I særlige tilfælde, hvor en ejendom har et stort erhvervmæssig vandforbrug (herunder erhvervmæssig landbrug), kan vandværket vurdere, at der er behov for delforsyning fra ejendommens egen vandforsyningsanlæg.

- 4.9 Vandværkerne informerer kommunen om nye tilslutninger efterhånden, som de sker.
- 4.10 Ved tilslutning til alment vandværk giver Mariagerfjord Kommune ikke tilladelse til at beholde borer og brønde til hobbybrug, f.eks. havevanding eller bilvask m.m.
- 4.11 Ved ansøgning om erstatningsboring indenfor nuværende forsyningsområde og naturlige forsyningsområde opfordres til tilslutning til alment vandværk, hvis det kan ske på rimelige vilkår.
- 4.12 Kommunen meddeler kun i særlige tilfælde tilladelse til etablering af nye vandforsyningsanlæg eller tilladelse til nye vandindvindingsformål indenfor de nuværende og naturlige forsyningsområder.

4.1 Forsyningsområder

Vandforsyningsplanen indeholder en angivelse af de nuværende og de fremtidige forsyningsområder for de almene vandværker. Områderne er vist

Fakta - Forsyningsområder

De **nuværende forsyningsområder** er de områder som vandværkerne forsyner i dag. Områderne udgøres af de områder, hvor der er nedgravet forsyningsledninger.

De **naturlige forsyningsområder** er ikke det samme som de nuværende forsyningsområder eller de fremtidige forsyningsområder. Ved de naturlige forsyningsområder forstås de områder, som vandværkerne naturligt kan forsyne i forhold til sin beliggenhed og kapacitet. I begrebet ligger, at afstanden til ejendommen eller de ejendomme, der skal forsynes, er så kort, at forsyningen umiddelbart kan ske på rimelige vilkår.

De **fremtidige forsyningsområder** er de områder vandværkerne forventes at forsyne i fremtiden. De fremtidige forsyningsområder er delt op i planlagte fremtidige forsyningsområder og fremtidige interesseområder. De **planlagte fremtidige forsyningsområder** er de områder som vandværkerne planlægger at forsyne, når der bliver et behov. De **fremtidige interesseområder** er de områder, som vandværkerne har interesse i at forsyne på lang sigt. Vandværkerne bruger de fremtidige forsyningsområder i deres egen planlægning. Enkeltindvinder kan ud fra de fremtidige forsyningsområder se, hvor vandværkerne planlægger at udvide deres forsyningsområde.

i figur 2.2 og i Kortdelen til vandforsyningsplanen. Forsyningsområder er dynamiske i planperioden, idet de ændrer sig i takt med at vandværkernes ledningsnet udbygges.

Indenfor de **nuværende forsyningsområder** har vandværket både ret og pligt til at forsyne samtlige ejendomme, som ønsker at blive tilsluttet eller som har behov for at blive tilsluttet pga. dårlig vandkvalitet eller vedvarende tekniske problemer med eksisterende vandforsyningsanlæg. Tilslutning er efter takstblad.

For at understøtte vandværkernes udbygning af ledningsnettet giver kommunen ikke tilladelse til etablering af nye vandforsyningsanlæg eller tilladelser til ny vandindvindingsformål indenfor de nuværende forsyningsområder (markvandingsanlæg og lign. er undtaget).

Indenfor de **naturlige forsyningsområder** har vandværket både forsyningsret og forsyningspligt. Tilslutning af nye forbruger, der ønsker at blive tilsluttet eller som har behov for at blive tilsluttet pga. dårlig vandkvalitet eller vedvarende tekniske problemer med eksisterende vandforsyningsan-

Fakta - Rimelige vilkår

Tilslutningsudgifterne til vandværket bør som udgangspunkt ikke være større end udgifterne til etablering af egen boring.

Forbruget skal være af en sådan størrelse, at der ikke opstår vandkvalitetsproblemer.

Forsyningen af ejendommen skal ske inden for en rimelig tid.

læg, skal i givet fald være på rimelige vilkår.

Der kan ikke optegnes en fast grænse for de naturlige forsyningsområder. Afgrænsningen må i stedet vurderes i hvert tilfælde. F.eks. kan tilslutning af en enkelt fjerntliggende ejendom være urealistisk, men hvis flere ejendomme i området ønsker tilslutning samtidig, kan det omvendt blive realistisk.

For at understøtte vandværkernes udbygning af ledningsnettet giver kommunen ikke tilladelse til etablering af nye vandforsyningsanlæg eller tilladelser til ny vandindvindingsformål indenfor de naturlige forsyningsområder (markvandingsanlæg og lign. er undtaget).

Vandforsyningsplanens pkt. 4.12 er i følgende tilfælde ikke til hindre for, at der kan meddeles tilladelse til nye vandindvindingsformål indenfor de **nuværende** og **naturlige forsyningsområder**:

- Når vandværkets ledningsnet forbi en ejendom ikke har kapacitet til at koble den ny ejendom på.
- Når vandværket ikke har kapacitet til at levere vand til ejendommen.
- Når anlægget udelukkende skal benyttes til markvanding.

Inden kommunen træffer afgørelse, anmodes vandværket om en udtalelse til vurdering af, hvorvidt mindst et af ovenstående betingelser er opfyldt.

Ved etablering af egen boring kan ejendommen ikke efterfølgende stille krav om at blive tilkoblet almen vandforsyning.

Indenfor de **fremtidige forsyningsområder** har vandværket forsyningsret, men ikke pligt. Ved tilslutning af en ny forbruger til vandværket, skal tilslutningen være på rimelige vilkår.

I det fremtidige forsyningsområde kan der ikke gives tilladelse til etablering af nye vandforsyningsanlæg eller nye indvindingsformål, hvis vandværket ønsker at forsyne ejendommen og det kan ske på rimelige vilkår (markvandingsanlæg og lign. er undtaget). Vandværkerne vil derfor blive hørt ved ansøgning om nye vandforsyningsanlæg eller nye indvindingsformål i de fremtidige forsy-

ningsområder.

De almene vandværker skal arbejde for udvidelse af deres forsyningsnet i deres naturlige og fremtidige forsyningsområder på rimelige vilkår for forbrugerne. I forbindelse med vandværkernes overvejelser og planlægning om udvidelse af deres forsyningsnet, kan kommunen levere oplysninger om vandkvaliteten hos enkeltindvinder og andre vandforsyningsanlæg, der ligger i områderne. Det er vandværket, der efterfølgende retter henvendelse til potentielt nye forbruger, og vandværket der udarbejder tilbud om tilkobling til vandværket.

Planlægger et vandværk udvidelse af deres forsyningsnet, så kan kommunen kontaktes. Hvis det er mere end 5 år siden, der sidst er udtaget vandprøve til analyse hos enkeltindvinderne i området, så kan kommunen opprioritere tilsyn med drikkevandskvaliteten. Der skal udtages nye vandprøver til analyse, og kommunen følge op på de vandanalyser, hvor drikkevandskvaliteten ikke overholder kommunens retningslinjer på området. Retningslinjerne fremgår af kommunens hjemmeside.

Det forventes, at der ved planperiodens udløb i 2026 stadig vil være ikkealmene vandforsyningsanlæg indenfor de planlagte fremtidige forsyningsområde, der ikke forsynes fra alment vandværk. Det kan skyldes, at anlæggene ikke kan tilsluttes på rimelige vilkår eller, at anlæggene har tilfredsstillende vandkvalitet. Udbygningen af vandforsyningerne forventes derfor at fortsætte ud over planperioden.

Ejendomme i de **fremtidige interesseområder** med dårlig vandkvalitet kan kun forvente tilslutning til alment vandværk, hvis vandværkerne beslutter at lægge forsyningsledning ud i områderne. Det kan f.eks. ske, hvis flere ejendomme i et område ønsker tilslutning til et alment vandværk.

Fakta - Forskud

For at fremme en hensigtsmæssig vandforsyningsstruktur kan kommunen yde støtte til etablering, udbygning, hovedstandsættelse og sammenlægning af almene vandforsyningsanlæg.

For alle typer af forsyningsområder gælder, at en ejendom med god vandkvalitet og et velfungerende teknisk indvindingsanlæg ikke vil blive påtvunget tilslutning til alment vandværk.

Ved tvivl om forsyningsret eller forsyningspligt kontaktes Mariagerfjord Kommune.

4.2 Forskud

Når et alment vandværk etablerer en ny forsyningsledning, kan vandværket søge kommunen om at yde forskudsvis dækning for de ejendomme, som har god vandkvalitet og ikke ønsker tilslutning til vandværket på det tidspunkt, hvor forsyningsledningen etableres. Kommunen hjælper herved med til, at udbygningen af forsyningsledningen bliver en realitet. Mariagerfjord Kommune er som udgangspunkt indstillet på forskud. Ønsker et vandværk forskud, skal vandværket i forbindelse med planlægning af ny ledningsudbygning indsende skriftlig ansøgning til kommunen.

Kommunen kan ikke yde forskud til almene vandforsyninger, der er omfattet af Vandsektorlovens § 2, stk. 1.

4.3 Områder med selvforsyning

Der er få områder, der ikke er omfattet af forsyningsområde til almen vandværk. Disse områder er henvist til selvforsyning fra egen vandforsyning eller forsyning fra naboejendomme. På figur 2.2

Fakta - Derfor skal ubenyttede brønde og borer sløjfes

Supplerende brønde/borer udgør en stadig risiko for forurening af grundvandet, da disse anlæg ofte er misligholdt.

Ulovlige tilslutninger fra en supplerende brønd/boring til drikkevandsinstallationen fra vandværket kan medføre risiko for tilbageløb i vandværkets ledningsnet og udgør dermed en trussel mod vandkvaliteten i vandværkets ledningsnet.

ses områderne med selvforsyning, som de områder, der ikke er dækket af forsyningsområder til almene vandværker. Områderne kan ikke forvente at blive forsynet fra alment vandværk i denne planperiode.

Indenfor områder med selvforsyning er det den enkelte ejendomsejer, der er ansvarlig for ejendommens forsyning af drikkevand. Forsyningen kan eventuelt ske i samarbejde med ejer af nabo-ejendomme.

4.4 Tillæg til vandforsyningsplanen

Ønsker et alment vandværk at forsyne i et område med selvforsyning eller at anlægge ledninger i strid med forsyningsgrænserne, så skal vandværket kontakte kommunen. Kommunen undersøger om der kan laves et tillæg til vandforsyningsplanen, hvor forsyningsgrænserne justeres.

4.5 Etablering af erstatningsboring

Ifølge vandforsyningslovens § 21, stk. 2 kan en boring uden tilladelse etableres 5 meter fra det hidtidige indvindingssted, samt udbedres eller ændres, når det er nødvendigt for at opretholde en eksisterende vandforsyning. Anmeldelse herom

Fakta - Erstatningsboringer

Krav, som alle skal være opfyldte, for at ejeren af anlægget kan bruge reglen om erstatningsboring:

Det nye anlæg skal etableres inden for 5 meter fra det gamle indvindingssted.

Den eksisterende boring eller brønd er brudt sammen eller udtørret.

Vandforsyningen kan ikke undværes - ikke en gang i kortere tid.

Inden arbejdet med nyetableringen, reparationen eller ændringen begynder, skal tilladelsesmyndigheden have besked. Hvis anmeldelse er umuligt på grund af weekend eller lignende, så skal myndigheden snarest muligt have besked efter udførelsen af erstatningsboringen.

skal altid indgives til kommunen, inden arbejdet påbegyndes.

Kan en ejendom indenfor det nuværende og naturlige forsyningsområde tilsluttes alment vandværk på rimelige vilkår, så vil Mariagerfjord Kommune i forbindelse med en anmeldelse om etablering af erstatningsboring opfordre til, at ejendommen tilsluttes alment vandværk, frem for at der etableres erstatningsboring.

4.6 Delforsyning

Ved tilslutning af en ejendom til alment vandværk skal hele ejendommens forbrug af vand aftages fra vandværket, herunder også vandforbrug til drift på landbrugsejendomme (markvanding er undtaget).

Har en ejendom et stort erhvervsmæssig vandforbrug (herunder erhvervsmæssig landbrug), og ser vandværket sig ikke i stand til at levere den ønskede mængde vand til ejendommen, så kan der gives tilladelse til delforsyning fra ejendommens egen vandforsyningsanlæg. Ved delforsyning er det særlig vigtigt, at installationerne er sikret, så der ikke er risiko for tilbageløb i vandværkets ledningsnet.

4.7 Sløjfning af brønd eller boring ved tilslutning

Ved tilslutning af en ejendom eller en virksomhed til et vandværk skal ejendommens eller virksomhedens brønd eller boring sløjfes jævnfør vandforsyningslovens § 36. Sløjfningen må kun foretages af personer, der kan opfylde de uddannelseskrav, der er til personer, der foretager sløjfning af boringer og brønde.

Der meddeles ikke tilladelse til at bibeholde en brønd eller boring til private formål som f.eks. havevanding eller bilvask. Se dog afsnit 4.6 om delforsyning.

Vandværkerne informerer Mariagerfjord Kommune, når der tilsluttes forbrugere, der tidligere har haft egen vandforsyning. Herved kan kommunen sikre, at den ubenyttede brønd eller boring sløjfes foreskriftsmæssigt.

4.8 Forsyningsområder og indvindings-tilladelse

Hvis en ejendom ligger indenfor det naturlige forsyningsområde og indvinder grundvand på egen grund til brug for husholdningen, så skal ejendommen søge om fornyet tilladelse efter VFL § 86, stk. 4. Tilladelsen gives i maksimalt 30 år, jf. VFL § 22, stk. 1. Kommunen kan meddele tilladelse i en kortere periode, hvis der er argumenter herfor.

Hvis anlæggelsen af et nyt vandforsyningsanlæg medfører, at en grundejer, der før lå udenfor det naturlige forsyningsområde nu befinder sig indenfor et alment vandforsyningsanlægs naturlige forsyningsområde, vil grundejeren som udgangspunkt ikke skulle anmode om en indvindingstilladelse til eksisterende boring. Grundejeren har ikke selv haft indflydelse på ændringen, og vil derfor bevare sin indvindingsret. Grundejeren kan derfor fortsætte med at indvinde vand uden indvindingstilladelse som hidtil.

Dette retskrav begrænses dog, hvis der må antages at være nærliggende fare for, at vandet ikke vil opfylde de fastsatte krav til kvaliteten af drikkevandet eller i øvrigt vil blive sundhedsfarligt.

5 Forsyningssikkerhed og kapacitet

Definitioner

Nøgle vandværker er vandværker, der har mindst 2 borer/parallelle spor eller fuld forsyning fra nabovandværk(er). Vandværkerne har kapacitet til udvidelse af deres nuværende forsyningsområde og forsyning af nabovandværk.

Primære vandværker er vandværker der har mindst 2 borer/parallelle spor eller nødforsyning fra nabovandværk(er). Vandværkerne har kapacitet til at nødforsyne nabovandværk.

Basis vandværker er vandværker med én boring, kapacitet til at forsyne eget forsyningsområde og ikke nødvendigvis en nødforbindelse.

Udfordret vandværker er vandværker, der har problemer med at imødekomme de krav, der er til det tekniske anlæg, boring og boringsafslutning.

Vandværker der ønsker at ophøre er vandværker, der har meddelt, at de ønsker at ophøre som selvstændigt vandværk.

Skemaet, der er anvendt til kategorisering, er vist i Bilag 1 i Status- og forudsætningsdelen.

Målsætning

Forsyning af drikkevand baseres på stabile og robuste vandforsyninger, der både i den daglige forsyning af drikkevand og i nødsituationer leverer tilstrækkelig vand.

Retningslinjer

- 5.1 De almene vandværker skal sikre god forsyningssikkerhed, svarende til om det enkelte vandværk er et nøgle vandværk, primær vandværk eller basis vandværk.
- 5.2. De almene vandværker skal sikre, at de har tilstrækkelig kapacitet, svarende til om det enkelte vandværk er et nøgle vandværk, primær vandværk eller basis vandværk.
- 5.3 Udfordret vandværker skal lave en plan for, hvad de skal iværksætte for at blive et basis vandværk. Alternativt forventes det, at vandværket på sigt ophører som selvstændigt alment vandværk.
- 5.4 Vandværker, der ønsker at ophøre som selvstændig vandværk, skal i planperioden få afklaret deres fremtid.
- 5.5 Boringer til almene vandværker sikres mod påkørsel og forurening med en fysisk sikringzone omkring borerne på mindst 10 m.
- 5.6 De almene vandværker og de tilhørende borer, vandbeholder mv. sikres mod indbrud og hærværk. Dette skal som minimum ske med lås.

- 5.7 De almene vandværker skal sikre, at det tekniske anlæg, boring, boringafslutning og ledningsnet løbende vedligeholdes og er i en tilfredsstillende tilstand.
- 5.8 De almene vandværker skal have en beredskabsplan eller driftsprocedure i forbindelse med pludseligt opstående driftsforstyrrelse eller forurening.
- 5.9 De almene vandværker registrerer og ajourfører løbende deres ledningsnet digitalt.

5.1 Forsyningssikkerhed

For at opfylde nuværende og fremtidens behov for drikkevand stilles der krav til vandværkerne om en stabil og robust forsyning af drikkevand indenfor vandværkernes forsyningsområder. Det vil sige en forsyning kun med absolut nødvendige afbrydelser i forbindelse med renovering og en robust forsyning i forhold til forsyningskravene i spidsbelastningsperioder og i nødsituationer.

En del af kommunes almene vandværker har kun en indvindingsboring og har ikke etableret nødforbindelse til nabovandværker. For at sikre en god forsyningssikkerhed har Mariagerfjord Kommune i forbindelse med vandforsyningsplanarbejdet opfordret vandværkerne til at etablere samarbejde med nabovandværkerne om nødforbindelse.

Derudover bør vandværkerne også sprede deres indvinding på flere lokaliteter, som ikke har sammenfaldende indvindingsoplande, således at forsyningssikkerheden kan opretholdes i tilfælde af, at den ene boring eller kildeplads forurenes eller på anden måde ikke er brugbar.

I forbindelse med vandforsyningsplanen er de almene vandværker inddelt i kategorier. Kategoriseringen afhænger bl.a. af vandværkernes forsyningssikkerhed og kapacitet. Principperne omkring kategoriseringen er nærmere beskrevet i Status- og forudsætningsdelen afsnit 4.7 Her er der også en oversigt, der viser kategoriseringen af de almene vandværker.

De almene vandværker skal sikre god forsynings-sikkerhed. Det betyder at **nogle vandværker** og **primære vandværker** skal sikre, at de opfylder forsyningssikkerhedskravene, der fremgår af definitionen. Nogle vandværker og primære

vandværker skal også have vilje og økonomi til at iværksætte de nødvendige forebyggende indsatser til at beskytte grundvandsressourcen gennem indsatsplanlægningen.

Basis vandværker med kun én indvindingsboring bør sikre sig en bedre forsyningssikkerhed ved enten at etablere en supplerende boring på en ny kildeplads eller ved at oprette en nødforbindelse til et andet vandværk. Herved vil flere basis vandværker i løbet af planperioden få bedre forsyningssikkerhed.

Udfordret vandværker opfordres til indenfor planperioden at gøre en særlig indsats for at leve op til de krav, der er til et alment vandværk. Det kan f.eks. være udbedring af det tekniske anlæg eller sikre at drikkevandet kan opfylde kvalitetskravene. Ønsker et udfordret vandværk ikke at udbedre de nødvendige forhold, så forventes det, at vandværket på sigt ophøre med at eksistere som selvstændig alment vandværk.

De vandværker, der ønsker at **ophøre som selvstændig vandværk**, skal i planperioden få afklaret, hvordan deres forbrugere i fremtiden skal forsynes med drikkevand. Det kan f.eks. ske ved samarbejde med et nabovandværk, der kan sikre forbrugerne forsyning af drikkevand eller forsyningen kan helt overtages af et andet vandværk.

Nogle vandværkerne og de primære vandværker, har en særlig forpligtigelse til at være med til at løse de udfordringer, der kan opstå, hvis et nabo vandværk ønsker at ophøre eller der opstår alvorlige forsyningsproblemer på et alment vandværk i nærområdet.

I afsnit 4.6 i Status og forudsætningsdelen er der en oversigt over antallet af boringer til de enkelte vandværker. Oversigten viser også, hvilke samarbejder (eller ønsker til samarbejde), der er mellem

vandværkerne for at øge forsyningssikkerheden.

5.2 Vandværkernes forsyningskapacitet

Vandværkernes kapacitet er beregnet ud fra de tekniske oplysninger på de enkelte anlægsdele på vandværkerne.

Vandforbruget svinger både over året og over døgnet. Der bruges mere vand om sommeren end om vinteren. Tilsvarende bruges der meget vand om morgenen og om aftenen, mens vandforbruget om natten er meget lavt og i nogle timer stort set nul.

Vandværkernes forsyningskapacitet har betydning for forsyningssikkerheden. Vandværkerne skal sikre, at de har tilstrækkelig kapacitet. For **nogle vandværker** betyder det, at de skal sikre, at de har kapacitet til at udvide deres nuværende forsyningsområde og kan forsyne et eller flere nabovandværk/er. For **primære vandværker** betyder det, at de skal sikre sig, at de kan forsyne deres nuværende forsyningsområde og nødforsyne et eller flere nabovandværk/er. **Basis vandværkerne** skal sikre sig, at de kan forsyne nuværende forsyningsområde.

En oversigt over vandværkernes nuværende kapacitet og forventninger til deres fremtidige kapacitet fremgår af tabel 4.11 i afsnit 4.7 i Status- og forudsætningsdelen.

Nogle vandværker, primære vandværker og basis vandværkerne skal i planperioden sikre sig, at anlæggene bliver i stand til at imødekomme behovet

Fakta - Vandværkernes kapacitet

Vandværkernes kapacitet er et udtryk for, hvor meget vand, der kan produceres. Kapaciteten afhænger af et samspil mellem forskellige anlægsdele:

- hvor meget vand, der kan indvindes fra boringerne.
- størrelsen af vandbehandlingsanlæggene.
- størrelsen af rentvandsbeholderen (beluftning og filtrering).
- hvor meget vand rentvandspumperne kan pumpe ud på ledningsnettet.

til det fremtidige forsyningskapacitet, så vandværkerne også i fremtiden kan levere tilstrækkelig vand af god kvalitet til forbrugerne.

5.3 Sikring af boring og kildeplads

Forsyningssikkerheden er afhængig af, at der kan indvindes uforurenat grundvand fra boringerne. Det er derfor vigtigt, at forureningsrisikoen for grundvandet som helhed og for de enkelte boringer minimeres.

Til fysisk sikring af boringerne på kildepladsen, herunder også eventuelle pejleboringer, skal boringer aflåses og der kan eventuelt installeres alarm på boringerne. Stort set alle vandværkerne i Mariagerfjord Kommune har i dag lås på boringerne. De lidt større vandværker har ofte suppleret med alarm.

Til fysisk sikring af vandværkernes indvindingsboringer skal der være en fysisk sikringszone med en radius på min. 10 m omkring boringen. Indenfor den fysiske sikringszone må der ikke ske gødsning. Der må ikke bruges eller anbringes pesticider eller andre stoffer, som kan udsætte anlægget for forurening. Den fysiske sikringszone skal ikke nødvendigvis være indhegnet. Den kan f.eks. være markeret med beplantning eller større sten, der markerer området og skærmer boringen mod påkørsel.

Til beskyttelse af grundvand og drikkevand mod forurening med pesticider og disses nedbrydningsprodukter og nitrat er der krav om en 25 meters cirkelformet beskyttelseszone om alle indvindingsboringer til almene vandværker. Indenfor 25 meters beskyttelseszonen er dyrkning og gødsning samt anvendelse af pesticider ikke tilladt til erhvervsmæssige og offentlige formål.

Herudover beskyttes grundvandet mod forurening gennem sagsbehandling efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven, Mariagerfjord Kommunes indsatsplaner og kommunens øvrige planlægning.

5.4 Vandværket

For at opretholde en god forsyningssikkerhed

skal vandværkerne sikre, at anlæggenes fysiske og tekniske tilstand er god og at hygiejnen er høj i alle dele af produktionen. Det er derfor vigtigt, at vandværkerne løbende vedligeholdes og fornyes samt, at kvaliteten af drikkevandet fra vandværket løbende kontrolleres.

For at sikre en god forsyningssikkerhed i forbindelse med pludseligt opstående driftsforstyrrelse eller forurening skal de almene vandværker have en beredskabsplan eller driftsprocedure. En beredskabsplan fastsætter, hvad der skal gøres, når uheldet er sket. Vandværkernes kontaktoplysninger og ledningsplaner indarbejdes i den fælles kommunale beredskabsplan. Ved ændringer i vandværkernes beredskabsplan, herunder telefonliste skal kommunen informeres.

Både Danske Vandværker (www.danskevv.dk) og Naturstyrelsen (www.naturstyrelsen.dk) har lavet vejledninger til udarbejdelse af beredskabsplaner. Beredskabsstyrelsen (www.brs.dk) har en guide til håndtering af akutte drikkevandsforureninger.

5.5 Ledningsnettet

Ledningsnettet transporterer drikkevandet fra vandværket til forbrugerne. Vandforsyningen har ansvaret for at vedligeholde vandledningerne fra vandværket og til grundskel. Grundejeren har pligt til at vedligeholde ledningerne på egen grund.

For at sikre, at vandet når ud til forbrugerne i

Fakta - Beredskabsplan

Beredskabsplanen skal indeholde en opdateret telefonliste med vandværkernes kontaktoplysninger (både for dag- og aften- samt for ferieperioder). Derudover er nogle af de vigtige elementer i vandværkernes beredskabsplan:

- ekstern telefonliste,
- alarmeringsplan,
- retningslinjer for information af forbrugere og presse,
- mulighed for nødforsyning,
- funktionsbeskrivelse,
- ledningsplan.

rigelige mængder og med god vandkvalitet, er det vigtigt at ledningsnettet løbende renoveres og at kvaliteten af vandet på ledningsnettet kontrolleres.

Vandværket har ansvaret for, at ledningsnettet dimensioneres med opholdstider og udføres i materialer, der minimerer risikoen for forringelser af drikkevandskvaliteten. Forbindelsesledninger mellem vandværkerne skal også udføres, så det sikres, at ledningerne både i det daglige drift og i nødsituationer kan levere drikkevand af god kvalitet.

Det er vigtigt at ledningsarbejder følger en fast procedure og der er fokus på hygiejne under anlægsarbejdet for at undgå forurening af drikkevandet i ledningsnettet.

De almene vandværker bør registre og løbende ajourføre deres ledningsplaner digitalt. Herved sikres et godt overblik over ledningsnettet både i det daglige arbejde, ved ledningsbrud og i nødsituationer. De almene vandværker indsender de opdaterede ledningsplaner til kommunen en gang om året sammen med takstbladet.

5.6 Prognose for det fremtidige vandbehov

For at kunne vurdere de fremtidige forsyningskrav til vandværkerne i Mariagerfjord Kommune er der udarbejdet en prognose for vandbehovet frem til 2026.

Prognosen er udarbejdet for hvert vandværk med udgangspunkt i det nuværende vandforbrug og den forventede befolkningsudvikling. Resultatet af prognosen fremgår af kapitel 6.3 i Status- og forudsætningsdelen. I Vandværksdelen er det forventede indvindingsbehov og udviklingen i planperioden beskrevet for hvert vandværk.

I prognosen for det fremtidige vandforbrug forudsættes det, at vandværket skal forsyne nye boligområder samt nedenstående anlægstyper indenfor nuværende forsyningsområde og planlagt fremtidige forsyningsområde:

- Eksisterende mindre enkeltanlæg (anlæg, der forsyner 1-2 ejendomme),

- Eksisterende større enkeltanlæg, der kræver vand af drikkevandskvalitet (hotel, campingpladser og lignende samt levnedsmiddelindustri)
- Ejendomme, der i dag forsynes fra et 3-9 anlæg

Ny/ledige erhvervsområder forventes også at skulle forsynes fra de almene vandværker. Erhvervsområderne er opgjort særskilt og ikke indregnet i det fremtidige kapacitetsbehov, da det er usikkert, hvor stor en del af erhvervsområderne, der bliver bebygget i planperioden og det er usikkert, hvor stort et vandbehov, der vil være på de enkelte erhvervsområder.

De almene vandværker skal ved renovering af vandværket og udvidelse af ledningsnettet sikre, at der er tilstrækkelig kapacitet til det fremtidige indvindingsbehov.

5.7 Indvindingstilladelser

Vandforsyningerne skal søge om tilladelse hos Mariagerfjord Kommune til at indvinde den vandmængde, som er nødvendig for at kunne forsyne forbrugerne i forsyningsområderne med drikkevand. Den nødvendige vandmængde afhænger af:

- Det nuværende vandforbrug.
- Reservekapacitet i forhold til nødsituationer.
- Det fremtidige behov ved tilslutning af nye forbrugere.
- Mulighed for nødforsyning/forsyning af nabovandværk.

Ved kommunens behandling af tilladelse til vandindvinding vurderes det blandt andet, hvordan indvindingen påvirker natur og vandløb og andre vandindvindingsanlæg.

6 Regulativer og takstblade

Målsætning

Vandforsyningsregulativer og takstblade skal understøtte Mariagerfjord Kommunes mål om at alle ejendomme indenfor forsyningområderne på sigt kan tilbydes forsyning af drikkevand fra alment vandværk.

Retningslinjer

1. Alle almene vandværker skal have et regulativ. Regulativet kan være et fælles regulativ eller det enkelte vandværk kan have sit eget regulativ.
2. Nye regulativer eller ændringer til eksisterende regulativer udarbejdes af vandværkerne og godkendes af Mariagerfjord Kommune.
3. De almene vandværker udarbejder takstblade i overensstemmelse med vandforsyningsregulativet.
4. Takstbladet skal hvert år godkendes af Mariagerfjord Kommune.

6.1 Regulativ

Efter Vandforsyningslovens § 55 skal der udfærdiges et regulativ for ethvert alment vandværk. En del af de almene vandværker i Mariagerfjord Kommune har tilsluttet sig til det fælles regulativ. De øvrige almene vandværker skal have deres eget regulativ.

Regulativet beskriver forholdet mellem vandværk og forbruger bl.a. om retten til forsyning, bestemmelser om forsynings- og stikledninger, opsætning af vandinstallationer og afregningsmålere,

betaling af vand, anlægs- og driftsbidrag samt forholdsregler ved uheld, vandspild m.m.

Regulativet udarbejdes af vandværket og godkendes af kommunen. Det anbefales at anvende Naturstyrelsens normalregulativ eller Danske Vandværkers standardregulativ.

Fakta - Vandforsyningsregulativ

Et vandforsyningsregulativ beskriver forholdet mellem vandværket og dets forbruger. Regulativet skal bl.a. indeholde oplysninger om:

- Hvem der ejer/driver vandværket.
- Hvem der har ret til forsyning fra vandværket.
- Vilkår for tilslutning og forsyning med vand.
- Hvordan priserne for vand, stikledningsbidrag og anlægs- og driftsbidrag fastsættes.

Fakta - Forbrugernes klageret over leveringsforhold

Forbrugerne fik den 1. oktober 2015 klageret over sager om leveringsforhold. Vandværkerne skal informere forbrugerne om at de nye klage-regler.

Vandværkerne vil opfylde lovkravene ved at indskrive Energistyrelsen forslag til klagevejledning i regulativet. Denne ændring i vandværkernes regulativ kræver ikke godkendelse hos kommunen, da der alene er tale om oplysninger om forbrugernes rettigheder.

6.2 Takstblad

De almene vandværker skal have et takstblad, som indeholder takster for anlægsbidrag, driftsbidrag samt gebyrer.

Vandforsyningslovens § 52 a angiver de udgifter, som et alment vandforsyningsanlæg kan indregne i taksterne for vand. Forsyninger, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1 skal samtidig overholde prisloftet.

Takstbladet udarbejdes af vandværket og skal godkendes af kommunen. Vandværkerne må ikke opkræve beløb, som ikke fremgår af deres godkendte takstblad.

Fakta - Takstblad

Takstbladet er vandværkets prislister over, hvad det koster:

- At blive tilsluttet vandværket (anlægsbidrag).
- Løbende at modtage vand (driftsbidrag).
- Gebyrer

Takstbladene skal indsendes til årligt godkendelse ved kommunen. Kommunen skal vurdere om vandværkerne har de fornødne indtægter til

Fakta - Anlægsbidrag (tilslutningsbidrag)

Anlægsbidraget er den pris, en ny forbruger skal betale for at blive tilsluttet vandværket.

Anlægsbidraget består af bidrag til hovedanlæg, forsyningsledninger og stikledninger.

Bidrag til hovedanlæg svarer til at købe en andel i vandværket.

Forsyningsledningsbidrag er udgiften til den hovedledning, der ligger i vejen. Denne udgift varierer ofte, afhængig af om ejendommen ligger i by eller landzone.

Stikledningsbidrag angiver den pris, en ny forbruger skal betale for at få lagt stikledningen ind til ejendommens skel.

at kunne sikre en fortsat drift og dermed sikre drikkevand til borgere og erhvervsliv. Kommunen skal her være opmærksom på, at der er et fornuftigt forhold mellem faste og variable takster. For primære vandværker og nogle vandværker skal det sikres, at der er afsat midler til grundvandsbeskyttelse i overensstemmelse med en godkendt indsatsplan.

Prisen for vand skal fastsættes i overensstemmelse med vandforsyningslovens ”hvile-i-sig-selv- princip”, således at vandforsyningsanlæggets indtægter over en årrække ikke overstiger dets udgifter. Ved godkendelse af takstbladet skal budget og regnskab vedlægges.

Takstblade kan give anledning til uoverensstemmelse mellem vandværkerne og forbrugerne. Det er derfor vigtigt, at der er en klar sammenhæng mellem takstblad og regulativ og det er vigtigt, at takstbladet er præcist formuleret og indeholder de takster vandværket ønsker at opkræve.

Både Naturstyrelsen og Danske Vandværker har lavet vejledning om takstblade.

Vandværker der leverer mere end 200.000 m³ om året er omfattet af vandsektorloven. I Mariagerfjord Kommune drejer det sig om Mariagerfjord vand a/s, Hadsund Vandværk og Mariager Vand Amba. Vandværker, som er omfattet af vandsektorloven skal overholde forsyningssekretariatets fastsatte prisloft. Takstbladene skal fortsat godkendes af Mariagerfjord Kommune.

6.3 Udbygning af vandforsyningen

Vandforsyningsloven har bl.a. til formål at sikre en planmæssig udbygning af vandforsyningen. Ny tilsluttede ejendomme betaler en del af det eksisterende anlæg. Kommunen anbefaler at an-

Fakta - Driftsbidrag

Driftbidraget er den pris, alle forbrugere løbende skal betale for at modtage vand fra vandværket. Driftsbidraget består af et bidrag pr. m³ forbrugt vand og et fast årligt bidrag. Driftsbidraget skal dække vandværkets udgifter til administration, drift og vedligehold.

lægsbidragene ikke fastsættes så højt, at det bliver vanskeligt at få grundejere i forsyningsområdet (med egen boring) til at tilslutte sig. Rimelige vilkår for tilslutning sikre en planmæssig udbygning

Ved godkendelse af takstblade vil Mariagerfjord Kommune have fokus på, at anlægsbidraget er på et niveau, der understøtter den planlagte udbygning af forsyningsnettet.

